

Κεφάλαιο 6. Κατευθύνσεις (Ειδικές, Γενικές)

Εισαγωγή

Η διαδικασία σχεδιασμού του Οράματος ενσωμάτωσε κριτικά τις βασικές προτάσεις που προέκυψαν από τη διάγνωση και τις διαβουλεύσεις αλλά και τις πιθανές διαδρομές εφαρμογής τους. Αυτή η μεθοδολογία συνέβαλλε ώστε το όραμα να μην αποτελεί μόνο έναν ιδεατό και επιθυμητό στόχο αλλά να εξασφαλίζει στο μέτρο του δυνατού υψηλό βαθμό εφικτότητας ως προς την υλοποίησή του.

Με βάση το στόχο της υλοποίησης του οράματος, επιχειρήθηκε η επεξεργασία και διατύπωση κατευθύνσεων ως απάντηση στα ζητήματα που θέτουν τα διακυβεύματα είτε ως αρνητικές είτε ως θετικές δυναμικές. Απ' αυτή την άποψη, οι κατευθύνσεις αποτελούν την πρώτη προσπάθεια καθορισμού ενός γενικού πλαισίου υλοποίησης του οράματος για την διατύπωση των οποίων λαμβάνονται υπόψη:

- α)** τα αποτελέσματα της διάγνωσης και οι αναλύσεις Swot,
- β)** ο προσδιορισμός των διακυβευμάτων,
- γ)** οι διαβουλεύσεις των τριών Συνεδρίων,
- δ)** η διατύπωση του οράματος,
- ε)** οι διεθνείς εμπειρίες, οι κοινοτικές πολιτικές και οι εθνικές στρατηγικές στοχεύσεις

Οι κατευθύνσεις ομαδοποιούνται σε δύο κατηγορίες: τις ειδικές και γενικές κατευθύνσεις. Και οι δύο αυτές κατηγορίες προσανατολισμού δεν είναι περιοριστικές. Ο ρόλος τους είναι να παράσχουν ένα πλαίσιο αναφοράς για την ΕΣΑΟΚ. Πρέπει να προσληφθούν ως εργαλείο υποστήριξης αποφάσεων. Υπό την έννοια αυτή, αντανακλούν μια πρώτη προσπάθεια επιχειρησιακής ερμηνείας και εξειδίκευσης του οράματος.

Οι ειδικές κατευθύνσεις (ΕΚ)

Οι παρακάτω **ειδικές κατευθύνσεις (ΕΚ)** απαντούν στα θεματικά/τομεακά διακυβεύματα. Έχουν κυρίως, βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και προσδιορίζουν επιχειρησιακά και χρονικά το πλαίσιο παρέμβασης της εφαρμογής τους. Οι ΕΚ αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα σε παρεμβάσεις που ενσωματώνουν στόχους, αξίες και κριτήρια και είναι καθοριστικές για την εκκίνηση της διαδικασίας μιας ολοκληρωμένης, εδαφικής και βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής. Επίσης, αναφέρονται στην κάλυψη ουσιαστικών αναγκών για την βελτίωση της λειτουργικότητας του χώρου της περιοχής και την ενσωμάτωσή της σε μια αναπτυξιακή διαδικασία. Οι ΕΚ λαμβάνουν υπόψη τη διάγνωση των βασικών τομέων της περιοχής η οποία εντοπίζει τα αδύνατα και δυνατά σημεία τους και τους στόχους που θέτουν οι εθνικές και

κοινοτικές στρατηγικές. Τελικά, προκύπτουν θέματα στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής του Τροόδους γύρω από τα οποία οι ΕΚ ομαδοποιούνται, όπως:

- α)** συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού (ΕΚ1: υποδοχή, απασχόληση νέου πληθυσμού)
 - β)** αξιοποίηση των πόρων και αύξηση της προστιθέμενης αξίας (ΕΚ2: βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία),
 - γ)** συμβολή του χωροταξικού σχεδιασμού στη λειτουργικότητα της πολυκεντρικής οικιστικής οργάνωσης (ΕΚ3: οικιστική αναδιοργάνωση, εξυπηρετήσεις, χωροταξικός σχεδιασμός)
 - δ)** αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος (ΕΚ4: Διαχείριση φυσικών πόρων και περιβάλλοντος)
 - ε)** σύνδεση πολιτισμού και οικονομίας (ΕΚ5: ορεινός πολιτισμός και ταυτότητα)
 - στ)** η ενίσχυση των τοπικών μορφών συνεργασίας και συντονισμού κτλ. (ΕΚ6: διακυβέρνηση)
- Οι ειδικές κατευθύνσεις τροφοδοτούν και προσδιορίζουν τα θεματικά πεδία εστίασης των τακτικών στόχων του στρατηγικού σχεδιασμού.

Γενικές κατευθύνσεις (ΓΚ)

Η σύνθεση των ειδικών κατευθύνσεων επιτρέπει τη διατύπωση των **γενικών κατευθύνσεων (ΓΚ)**. Αυτές συμβάλλουν στον περαιτέρω απεγκλωβισμό από την τομεακή προσέγγιση η οποία θα εμπόδιζε διαφορετικά, τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής όπως η ΕΣΑΟΚ. Πράγματι, οι ΓΚ προκύπτουν από μια διατομεακή και πολυσυστημική ανάλυση η οποία προσανατολίζει το ρόλο της ΕΣΑΟΚ προς την ενίσχυση της λειτουργικότητας του χώρου, την αρμονική διαχείριση των χρήσεων γης και την προαγωγή των συνεργειών μεταξύ των διαφόρων δυναμικών στοιχείων (παραγωγικά, κοινωνικά, κτλ.) της περιοχής.

Οι ΓΚ είναι μεσο-μακροπρόθεσμες προδιαγράφοντας τις μελλοντικές στοχοθετήσεις και προοπτικές της περιοχής. Για το λόγο αυτό θεωρούνται στρατηγικού χαρακτήρα και διαμορφώνουν ένα πλαίσιο διατομεακής και οριζόντιας παρέμβασης το οποίο θα αξιοποιηθεί για τη διατύπωση και τη διασύνδεση των στρατηγικών στόχων της ΕΣΑΟΚ. Συμβάλλουν στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για τη βιώσιμη και εδαφική ανάπτυξη της περιοχής και την πραγμάτωση του οράματος και αποτελούν οδηγό προσανατολισμού για την επικαιροποίηση της ΕΣΑΟΚ στο τέλος της Α' φάσης του επόμενου επιχειρησιακού σχεδίου (2024).

Οι ΓΚ προσδιορίζουν τις σχέσεις και διασυνδέσεις μεταξύ των στρατηγικών στόχων αλλά και τις διατομεακές εστιάσεις των τακτικών στόχων.

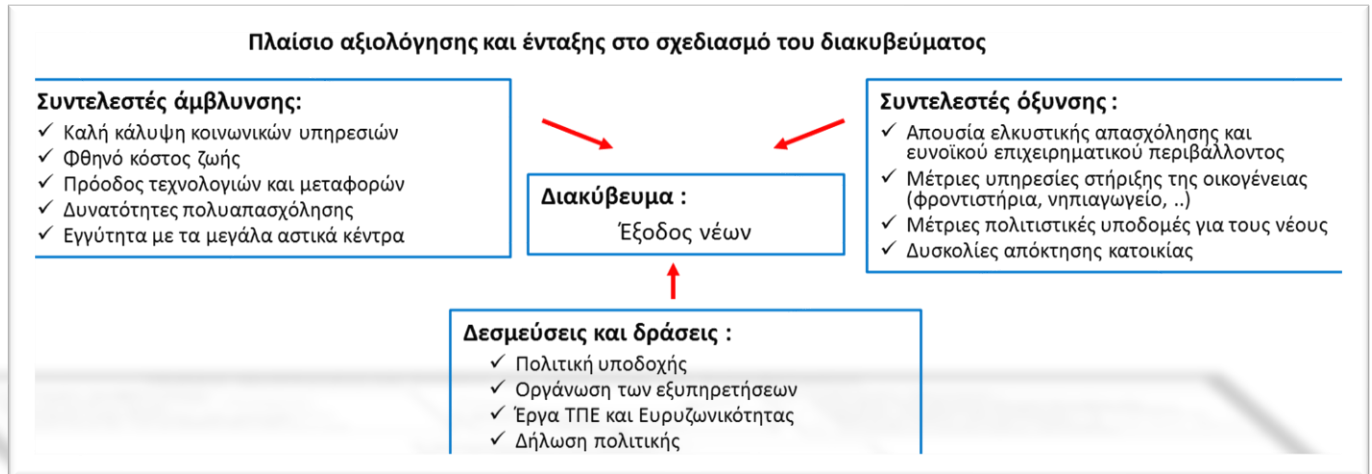
6.1 Διατύπωση Ειδικών και Γενικών κατευθύνσεων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι ομαδοποιημένες ανά θέμα ειδικές και Γενικές Κατευθύνσεις. Προηγείται η παρουσίαση-υπενθύμιση της αντίστοιχης θεματικής των διακυβευμάτων για την αντιμετώπιση των οποίων καλούνται να απαντήσουν οι κατευθύνσεις: οι ειδικές βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα και οι Γενικές μεσο-μακροπρόθεσμα.

Για την καλύτερη διασύνδεση διακυβευμάτων και κατευθύνσεων παρατίθεται εκ νέου ο πίνακας με τους συντελεστές άμβλυνσης και όξυνσης της κάθε θεματικής διακυβευμάτων καθώς και οι δεσμεύσεις και δράσεις οι οποίες αναφέρθηκαν στις διαβουλεύσεις.

I. Πληθυσμός

α. Θεματικό διακύβευμα 2: Δημογραφικό-πληθυσμιακό ζήτημα και οι απόδομοι

β. Ειδικές κατευθύνσεις: συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού και νέα πεδία απασχόλησης (περιβάλλον και πλαίσιο ζωής)

- Σχεδιασμός και εφαρμογή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων πολιτικών για την ανάσχεση της πληθυσμιακής και δημογραφικής κατάστασής του με επίκεντρο μια Πολιτική Προσέλκυσης και Υποδοχής Πληθυσμού:
 - ✓ Ολοκληρωμένη Στεγαστική πολιτική Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους
 - ✓ Δημιουργία θέσεων απασχόλησης μέσω της αύξησης τοπικά της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και υπηρεσιών του Τροόδους, (Υπηρεσίες περιβάλλοντος)
 - ⇒ λειτουργία ενός εκπαιδευτικού οικοσυστήματος βασισμένο στην τυπική Εκπαίδευση, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση με στόχο την αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων και τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης.
 - ✓ πλαισίου διαβίωσης (εξυπηρετήσεις)

- ⇒ Εξασφάλιση της δημιουργικότητας (πολιτιστικές, αθλητικές δραστηριότητες και
- ⇒ Βελτίωση των παροχών κοινωνικής φροντίδας

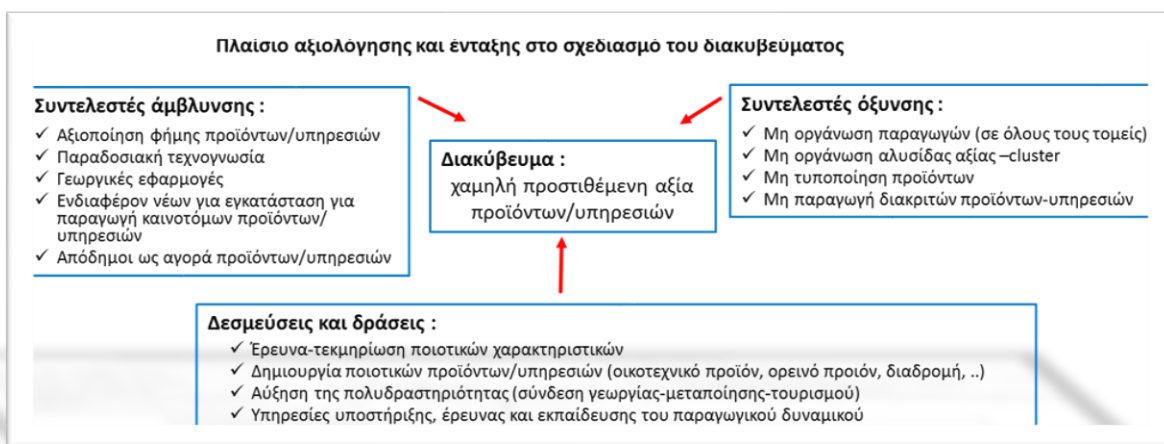
Γενική Κατεύθυνση:

Ενίσχυση της θετικής εικόνας και της ελκυστικότητας του βουνού έναντι των κινδύνων της παρακμής, γήρανσης και οικονομικής περιθωριοποίησης, επενδύοντας στο περιβάλλον, στην ποιότητα ζωής και στις αυξανόμενες απαιτήσεις στον τομέα του πλαισίου διαβίωσης, συνεκτιμώντας παράλληλα, τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (τεχνο-δόμηση) σε χώρους οι οποίοι περιορίζονται από το φυσικό περιβάλλον και την έκθεση σε κινδύνους

Προϋπόθεση για την ενίσχυση της θετικής εικόνας και της ελκυστικότητας του βουνού αποτελεί, εκτός της αύξησης τοπικά της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και υπηρεσιών, και η επένδυση στο περιβάλλον, στην ποιότητα ζωής και στις αυξανόμενες απαιτήσεις του πλαισίου διαβίωσης ως ένα νέο πεδίο δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Αυτή η στόχευση δεν μπορεί να αποδώσει βραχυπρόθεσμα παρά μόνο μέσω: α) μιας πολιτικής προσέλκυσης νέου πληθυσμού, β) της συμμετοχής των τοπικών παραγωγών στη διαχείριση των περιοχών ΥΦΑ και του νερού, γ) του συνδυασμού του χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού για τη βελτίωση της λειτουργικότητας του οικιστικού δικτύου και παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

II. Εδαφική Ορεινή οικονομία και αύξηση της προστιθέμενης αξίας

α. Θεματικό διακύβευμα 3: Από την γεωργική οικονομία στη νέα ορεινή οικονομία

β. Ειδικές κατευθύνσεις: εδαφική τοπική οικονομία, οργανωτικά/θεσμικά ζητήματα

- Οικοδόμηση της νέας ορεινής οικονομίας Τροόδους μέσω ανάπτυξης οριζόντιων σχέσεων (συνεργασία, σύμφωνα ποιότητας) μεταξύ γεωργίας, μεταποίησης και τουρισμού, και κάθετων δεσμών (κληρονομιά, γαϊότοποι, τεχνογνωσίες) με την περιοχή,
- Παραγωγή και ανάδειξη τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών μέσω συστημάτων ποιότητας
- Στήριξη της πολυλειτουργικής γεωργίας (περιβάλλον-τοπία, γη, απασχόληση),
- εφαρμογή ειδικών μέτρων για την εξασθένιση της τάσης εγκατάλειψης της γεωργικής γης υπέρ άλλων χρήσεων δεδομένης της σπανιότητάς της,
- Δημιουργία ευέλικτου θεσμικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα,
- Ενίσχυση του τοπικού οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας για την προώθηση μιας νέας ανταγωνιστικότητας βασισμένης στη διακριτότητα των προϊόντων και υπηρεσιών του Τροόδους
- Δημιουργία δικτύων συνεργασίας για την υποστήριξη της μετάβασης προς προϊόντα ποιότητας και ταυτότητας (εκπαίδευση, συμβουλές και έρευνα)
- Οικοδόμηση της πολυεταιρικής σε πολλαπλά επίπεδα διακυβέρνησης (συνεργασία επιχειρήσεων, παραγωγών, και άλλων κοινωνικών και αρμόδιων δημόσιων φορέων)
- Προώθηση μορφών εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού προσαρμοσμένων στην περιοχή
- Κατασκευή του τουριστικού προϊόντος του Τροόδους και μετατόπιση της λογικής του τουριστικού σχεδιασμού από το «κατάλυμα» στη «δραστηριότητα»,
- Σχεδιασμός εδαφικού μάρκετινγκ για την προβολή του τουρισμού του Τροόδους με βάση την ανάδειξη και εγγύηση της σχέσης τοπικών πόρων, εμπειριών και δραστηριοτήτων
- Αναμόρφωση της Δήλωσης Πολιτικής ώστε να καταστεί ένα ευέλικτο σύστημα διαχείρισης του χώρου και ρύθμισης των χρήσεων γης (παραγωγικές ζώνες, γαϊότοπος, τουριστικές δραστηριότητες-φυσικό περιβάλλον, κατοικία-βιοτεχνία, χωροθέτηση ΑΠΕ, κτλ.)

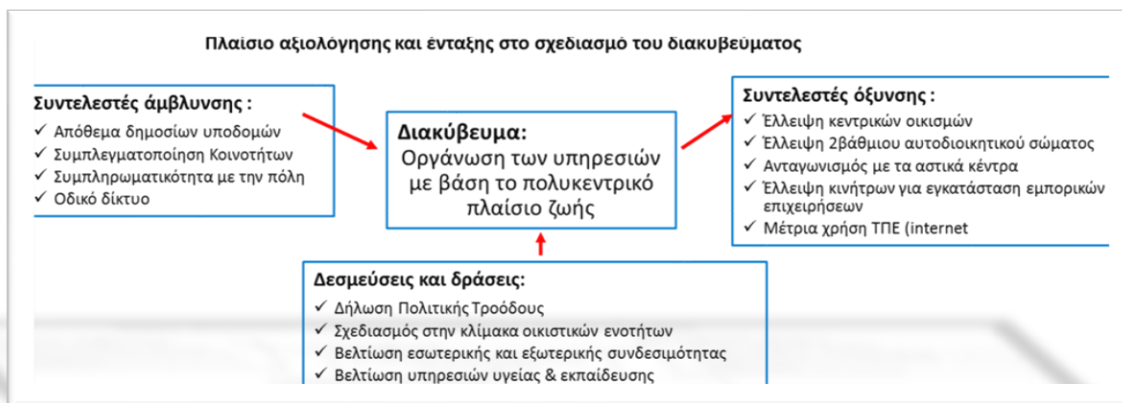
Γενική Κατεύθυνση:

υποστήριξη της ποιότητας και της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων και των τοπίων (προϊόντα ποιότητας, αγορά και προστασία γεωργικής γης, αναγνώριση της πλήρους αξίας των δασών, βιοτεχνίες, τουρισμός προσαρμοσμένος στους τοπικούς πόρους) περιορίζοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων χρήσεων γης (οικιστική, αναψυχής, παραγωγική, κτλ.) και τις πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Ο περιορισμός του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων χρήσεων γης (οικιστική, αναψυχής, παραγωγική, κτλ.) και των πιέσεων στο φυσικό περιβάλλον αποτελεί ένα καθοριστικό στοιχείο με συνεχή αυξανόμενη σημασία για τους καταναλωτές, για την υποστήριξη της ποιότητας και της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων και των τοπίων.

III. Πλαίσιο ζωής

α. Θεματικό διακύβευμα 5: Πλαίσιο ζωής: χωρική οργάνωση και ποιότητα υπηρεσιών

β. Ειδικές κατευθύνσεις: οικιστική αναδιοργάνωση, εξυπηρετήσεις, χωροταξικός σχεδιασμός

- Οργάνωση οικιστικού δικτύου (οικιστικά κέντρα και οικιστικές ενότητες)
- Ενίσχυση των οικιστικών λειτουργιών, των εξυπηρετήσεων και των υποδομών του πλαισίου ζωής με βάση την πολυκεντρικότητα σε ένα ενδιάμεσο επίπεδο χωροταξικής οργάνωσης και αναπτυξιακού σχεδιασμού στην κλίμακα των ιστορικών περιοχών.
- Η οργάνωση του οδικού δικτύου να λάβει υπόψη την οικιστική και χωροταξική οργάνωση του Τροόδους και την προοπτική εξέλιξης του οικιστικού δικτύου,
- Εξισορρόπηση της εξωτερικής (αστικά κέντρα) και της εσωτερικής (οικιστικοί πόλοι και απομονωμένοι οικισμοί) συνδεσιμότητας,
- Εξασφάλιση ισορροπίας μεταξύ κάλυψης της περιοχής και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (υγεία και εκπαίδευση) λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς της ορεινότητας, την τοπική διάσταση του Τροόδους και τη συμβολή των ΤΠΕ
- Ενίσχυση της συνεκτικότητας των υποσυστημάτων του Συστήματος Υγείας Τροόδους και εναρμόνιση της ένταξής του στο ΓεΣΥ.
- Ενίσχυση του ρόλου της Δημόσιας Εκπαίδευσης (τυπικής και μη τυπικής) στο Τρόδος λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές συνθήκες, ιδιαιτερότητες και προοπτικές.
- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών
 - ✓ Ζώνη προτεραιότητας ορεινών σχολείων Τροόδους
 - ✓ Σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Τηλεκπαίδευση)
- Ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος υγείας στην περιοχή Τροόδους που θα παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας στον πληθυσμό της και θα αποτελεί πόλο έλξης και πολιτών–καταναλωτών υπηρεσιών υγείας εκτός περιοχής

- Αναμόρφωση της Δήλωσης Πολιτικής ώστε να καταστεί ένα ευέλικτο πλαίσιο διαχείρισης του χώρου το οποίο να ρυθμίζει τις χρήσεις γης (κατοικία, βιοτεχνία, κτλ.), τη χωροθέτηση υποδομών και δραστηριοτήτων συμβάλλοντας στη λειτουργικότητα του οικιστικού δικτύου

Γενική Κατεύθυνση:

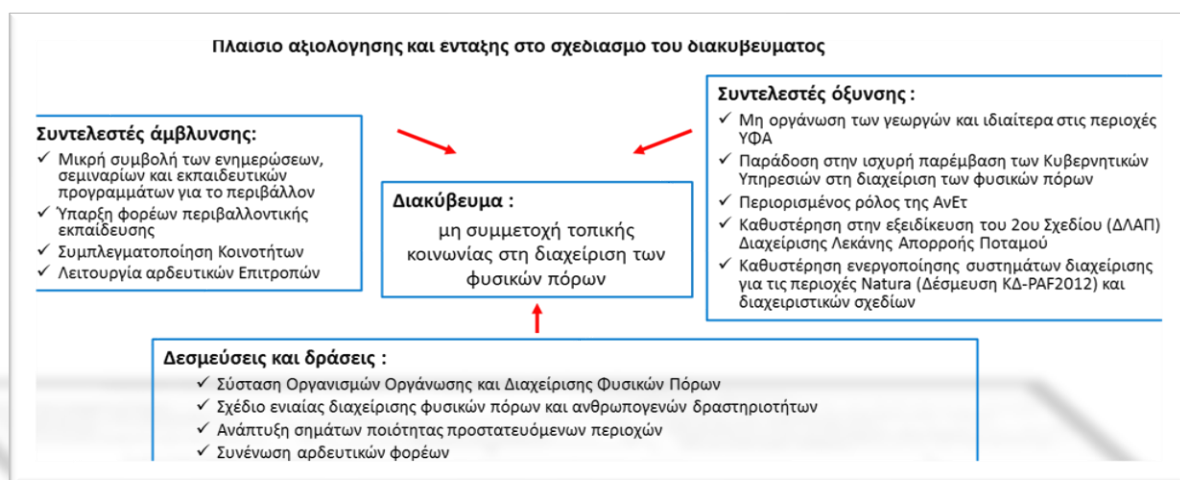
να βελτιωθεί η προσπελασιμότητα (ιδιαίτερα για τους μεγαλύτερους οικισμούς) και η παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών,

ενισχύοντας ταυτόχρονα την κινητικότητα του πληθυσμού και τις σχέσεις μεταξύ των μειώνοντας ταυτόχρονα, τις επιπτώσεις των "εμποδίων" με την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των οικισμών και τη δικτύωση των διαφόρων δρώντων (Φορείς, επιχειρήσεις, συμπλέγματα)

Ο στόχος της βελτίωσης της προσπελασιμότητας (ιδιαίτερα για τους μεγαλύτερους οικισμούς) και η παροχή υπηρεσιών στις κοινότητες, είναι μεσο-μακροπρόθεσμος γιατί απαιτεί χωροταξικό σχεδιασμό σε βέλτιστη κλίμακα. Η υλοποίηση οδικών υποδομών συνδέεται με την πολυκεντρικότητα του οικιστικού δικτύου και την μετάβασή του προς ένα οικιστικό σύστημα. Η μετάβαση αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης συναλλαγών σε όλα τα επίπεδα της παραγωγικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου στο εσωτερικό ενός ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου.

IV. Προστασία, διατήρηση και διαχείριση του Φυσικού Περιβάλλοντος

α. Θεματικό διακύβευμα 1: βιώσιμη και συμμετοχική διαχείριση του Περιβάλλοντος και των Φυσικών πόρων

β. Ειδικές κατευθύνσεις: Ενίσχυση της ικανότητας της περιοχής να συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή οριζόντιων περιβαλλοντικών πολιτικών.

- Η ενιαία διαχείριση των περιοχών προστασίας της φύσης με την ενσωμάτωση της ανθρώπινης δραστηριότητας (Δάση, Natura, Παραγωγικά Συστήματα Υψηλής Φυσικής Αξίας και Γαιότοποι) ως πρόδρομος μιας πολιτικής μετάβασης προς την αγρο-οικολογία.
- Η αλλαγή του προτύπου Οργάνωσης και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του Τρόδου με στόχο την βιώσιμη/αιφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων στην περιοχή μελέτης εντός των λεκανών απορροής και του πλαισίου διαχείρισης (2ου Σχεδίου ΔΛΑΠ).
- Το Τρόδος να καταστεί βιώσιμη ενεργειακά περιοχή, προσαρμοσμένη στην κλιματική αλλαγή όπου οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα θα μειωθούν δραστικά μέσω της χρήσης ΑΠΕ (ηλιακή και αιολική ενέργεια, ενέργεια από βιομάζα) και της εξοικονόμησης ενέργειας

Γενική Κατεύθυνση:

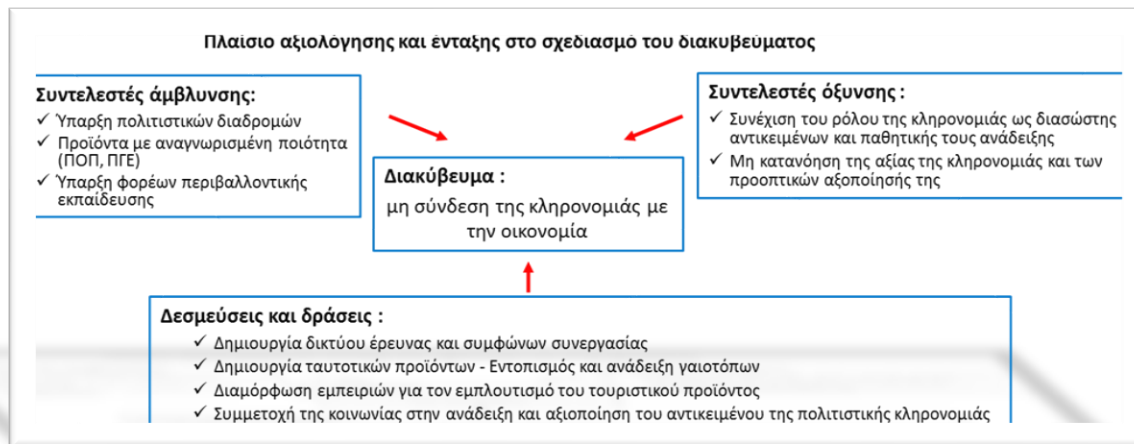
να ληφθούν συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα (συμμετοχικά σχέδια διαχείρισης) λόγω της ευαισθησίας της περιοχής στην υπερθέρμανση του πλανήτη και των αναμενόμενων επιπτώσεων όσον αφορά

τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την αύξηση των φυσικών κινδύνων, τη βιωσιμότητα των γεωργικών ή τουριστικών συστημάτων ή την ανάπτυξη των κυκλοφοριακών ροών.

Στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος, η κατεύθυνση έχει μεσοπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά την διαχείριση των φυσικών πόρων και των οριζόντιων περιβαλλοντικών πολιτικών, αποβλέποντας στην ανάγκη να ληφθούν συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα (συμμετοχικά σχέδια διαχείρισης) με τη συμμετοχή και τον συντονισμό των τοπικών δρώντων. Μακροπρόθεσμα ο στόχος απαντά στην ευαισθησία της περιοχής στην υπερθέρμανση του πλανήτη και στις αναμενόμενες επιπτώσεις όσον αφορά τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την αύξηση των φυσικών κινδύνων, τη βιωσιμότητα των γεωργικών ή τουριστικών συστημάτων ή την ανάπτυξη των κυκλοφοριακών ροών.

V. Τοπικός Πολιτισμός

α. Θεματικό διακύβευμα 4 : Πολιτιστική κληρονομιά και Ταυτότητα του Τόπου

β. Ειδικές κατευθύνσεις: ορεινός πολιτισμός, ταυτότητα και τοπική οικονομία

- Αξιοποίηση του ενδιαφέροντος των καταναλωτών και της οικονομίας για την πολιτιστική κληρονομιά και συμβολή στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων
- Προστασία-διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Τροόδου και συμβολή της στην αναβάθμιση του πολιτιστικού προϊόντος που παράγεται και προσφέρεται στην περιοχή.
- Εξορθολογισμός και καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών
- Ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων μέσα από την γνώση της ιστορίας τους

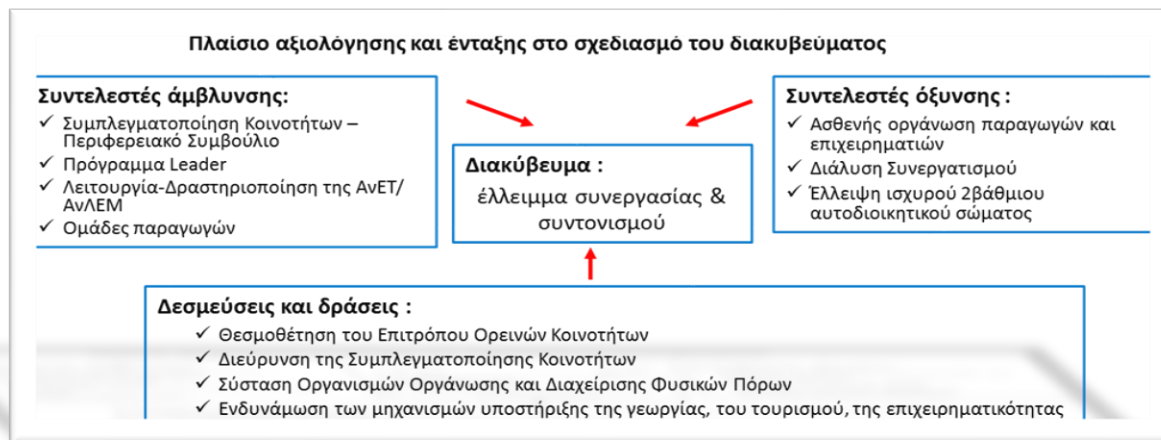
Γενική Κατεύθυνση:

να προστατευθεί και διατηρηθεί ο ορεινός πολιτισμός και να αναδειχθεί η διαχρονική αξία του μέσα από την σύνδεση με την τοπική οικονομία και την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας

Η κατεύθυνση για τον ορεινό πολιτισμό δεν περιορίζεται στην προστασία του και στην ανάδειξη της διαχρονικής του αξίας ως πόρο εθνικής σημασίας. Κατευθύνει το σχεδιασμό προς τη σύνδεση του ορεινού πολιτισμού με την τοπική οικονομία ώστε αυτή να συμβάλλει τόσο στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών όσο και στην ίδια την προστασία-διατήρηση των πολιτιστικών πόρων.

VI. Τοπική Διακυβέρνηση

α. Θεματικό διακύβευμα 6 : Διοικητική ενσωμάτωση-διακυβέρνηση

β. Κατεύθυνση πλαισίου εφαρμογής της ΕΣΑΟΚ

Η περιοχή δεν αποτέλεσε διοικητική οντότητα, ούτε διαθέτει ενιαία δομή συντονισμού και εκπροσώπησης, ισχυρές δομές σχεδιασμού, διαχείρισης και υλοποίησης αναπτυξιακών σχεδίων σε συνεργασία με την Κεντρική Διοίκηση. Για το λόγο αυτό, η προώθηση θεμάτων διατομεακών θα πρέπει να υποστηριχθεί από τις εξής οριζόντιες παρεμβάσεις:

- νέα οργανωτικά σχήματα συνεργασίας και συντονισμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο οργάνωση διακυβέρνησης στην κλίμακα της περιοχής Τροόδους
- οργάνωση του χωροταξικού σχεδιασμού στην κλίμακα ιστορικών περιοχών και Τροόδους
- προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου στις ιδιαίτερες συνθήκες της ορεινότητας
- μηχανισμοί υποστήριξης
- αξιοποίηση όλων των δυνατών χρηματοδοτικών πηγών και αναζήτηση του κατάλληλου χρηματοδοτικού εργαλείου στο πλαίσιο της εδαφικής πολιτικής της Ε.Ε.

Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν δομικό θεσμικό χαρακτήρα και μπορούν να αποτελέσουν τον κορμό του πλαισίου εφαρμογής της ΕΣΑΟΚ συμβάλλοντας στη συγκρότηση της αναπτυξιακής οντότητας της περιοχής Τροόδους.

Κατεύθυνση: Περιοχή Τροόδους

να οικοδομηθεί μια κοινή διακυβέρνηση (εκλεγμένοι, οικονομικοί δρώντες, συλλογικοί φορείς, επιστήμονες, κτλ.) η οποία να λειτουργεί στην κλίμακα του Τροόδους ως αρχή διαβούλευσης και συνοχής μεταξύ των διαφόρων δρώντων, αλλά και ως παραγωγός γνώσης και συναίνεσης, διευκολύνοντας την εφαρμογή δημόσιων και τοπικών πολιτικών που ανταποκρίνονται στις προκλήσεις των ορεινών κοινοτήτων του Τροόδους.

Κατεύθυνση: Κυπριακή Δημοκρατία

να συντονίσει τις παρεμβάσεις της στους τομείς της διακυβέρνησης, του συμμετοχικού σχεδιασμού, των θεσμικών διευθετήσεων και μηχανισμών οριζόντιας υποστήριξης για τη συγκρότηση της περιοχής σε αναπτυξιακή οντότητα, αξιοποιώντας την εδαφική πολιτική της Ε.Ε. και τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες της Κυβέρνησης για αποκεντρωμένη συνεργασία.

6.2 Προτεραιότητες για το Τρόοδο

Από την αξιολόγηση του παραπάνω πλαισίου κατευθύνσεων προκύπτουν προτεραιότητες τις οποίες η στρατηγική "εδαφικής βιώσιμης ανάπτυξης" της περιοχής του Τροόδους θα πρέπει να προωθήσει με πολλαπλές συγκεκριμένες δράσεις. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει μέσω αυτών των δράσεων που θα προέλθουν από τοπικά σχέδια, να έχει ως κεντρικό στόχο την:

1. δημιουργία ενός ζωντανού και ελκυστικού βουνού, επενδύοντας στην ποιότητα ζωής, στους ιδιότυπους πόρους και στην αειφόρο διαχείριση του περιβάλλοντος,
2. διατήρηση και προσανατολισμό προς την ποιότητα και ταυτότητα, μιας παραγωγικής οικονομίας,
3. εξυπηρέτηση των ανθρώπων: εκπαίδευση, κινητικότητα, υγεία, πολιτισμό και ψηφιακή τεχνολογία,
4. οικοδόμηση μιας πολιτικής οικολογικής μετάβασης,
5. υιοθέτηση καινοτόμων δημόσιων πολιτικών (πχ πολιτική υποδοχής νέου πληθυσμού),
6. οικοδόμηση μιας διακυβέρνησης που επιδιώκει την αλληλεγγύη και τις συνεργασίες και κινητοποιεί την έρευνα,
7. ενίσχυση των υποστηρικτικών μηχανισμών (εκπαίδευση, συμβουλές, επιχειρηματικότητα και έρευνα για την κατανόηση και πρόβλεψη των κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών εξελίξεων στις ορεινές περιοχές).